

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítottak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kisebbségi szuverenitás.

A nagy koalíció esenevész torzszülötte: a kis koalíció intézőbizottsága végre meghozta határozatát. Határozatában, jobb megfontolás híján, nem az ország sorsával, hanem úgyszólván csak magánügyekkel foglalkozik s egy újfajta szuverenitást létesít: a kisebbség szuverenitását. Veleje és legelső pontja ennek a nevezetes határozatnak: a személyi kérdések feszegetése. Minden más sallang és porhintés csupán. Egyébként semmi új sinesen benne, amit július óta már sokszor ne hallottunk volna. Pedig az előző beharangozások után joggal várhatta volna a nemzet, hogy a kormányelnök formális békeajánlataira precíz választ kap s meghatározását azoknak a tárgyi lehetőségeknek, melyek alapján a parlament normális működése visszaállítható. Ehelyett, valami nyúlós kifejezéssel, „megfelelő formában való orvoslást“ (szerencsére már nem „restitúciót“) követel, de hogy mi ez a „megfelelő forma“, arról nagybőleszen hallgat. Nyilván azért, hogy, bármiféle alkotmányos formát hozna is javaslatba a többség, ezt vissza lehessen utasítani mindig. Nyilván azért, hogy a kibúvó ajtó nyílásán mindig rá lehessen kiáltani: hogy nem megfelelő.

Ez az elasztikus kívánság tehát csak előre való ürügykészítés alhoz a nagyzó elbizakodottságban született véleményhez, hogy a kibontakozást, addig, míg Lukács László és Tisza István gróf helyükön maradnak, kizártnak tartja. Vagyis ebben a priori benne van már, hogy soha, semmi sem lesz „megfelelő.“ Tudott dolog ugyanis, hogy, ha Tisza önként menne is, Lukács feláldozását a többség meg nem engedi. Mert ha megengedné, megcsúfolása volna ez minden alkotmányos elvnek és felfogásnak, megalázása volna a többségi pártnak.

És ime, ellenére annak a nagy előzékenységnek, melyet Apponyi Somorján hangoztatott, ellenére annak a bejelentésnek, hogy az ellenzék lehetetlenségeket nem fog követelni, a kis koalíció most mégis alkotmányjogi lehetetlenséget kíván. Azt arrogálja, hogy ő határozhassa meg, ki legyen,

vagy ki ne legyen miniszterelnök. A kisebbség, nagykönyvedén, egypár tollvonással, szuverénnek tette meg önmagát. Szerinte hiábavaló semmiség az alkotmánynak az az alaptörvénye, hogy minden kormány addig marad a helyén, valameddig bírja a többségnek s a királynak bizalmát. A kisebbségi szuverenitás fenhéjázó gögje ezt el nem ismeri, hanem, fölébe helyezve magát a törvényhozás minden hatalmi tényezőjének, kimondja, hogy a kormány sorsa a kis koalíciótól függ.

Az ilyen elvtelen és politikailag immorális határozattal, mely egy országos pártalakulás komolyságához egyáltalán nem méltó és amely csak személyi párttörekvésekről rántja le a leplet, kár vitába bocsátkozni. Mivel annak gerincéül az intézőbizottság önmaga is a miniszterelnök távozásának a követelését állítja, ezáltal mi is csak erre reflektálunk, mikor azt tartjuk, hogy hiába követeli a kisebbségi szuverenitás annak a kormányelnöknek a menesztését, akinek a háta mögött egy lelkes és eltökélt többség áll és akit az uralkodói kegy, a maga föltétlen bizalmának szinte tüntető jelével, épen most, a bejelentett új személyi harc idején halmozott el.

A kisebbségi szuverenitás elvtelen gögjét bizonyára le fogja győzni a többségi szuverenitás alkotmányos meggyőződése és állást foglalása.

Városi közgyűlés.

Selme- és Belsőbánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottsága e hó 10-én tartotta meg szeptember havi rendes közgyűlését. A hosszú, 31 pontból álló program letárgyalása, a bizottsági tagok tömeges részvétele mellett, majdnem három óra hosszúságú tartott. A mindinkább fokozódó drágaság, az új adótörvények s az új városi törvények életbeléptetése szükségessé tette a tisztviselők járandóságainak, családi pótlékának rendezését; fizetésemelésért folyamodtak a róm. kath. lelkészek, a tanítók s a városi egyéb alkalmazottak, kiknek a jogos kérelmét a közgyűlés, minden nagyobb disszonancia nélkül, teljesítette. A fizetésemelés, illetőleg a fizetésrendezés volt a

közgyűlés legfontosabb tárgya, továbbá az, hogy, a lakáshiány megszüntetése végett, elrendelte a Metropole helyén építendő bérház terveinek minél előbb való elkészítését. Ha ezek a tervek elkészülnek, a tavasszal megkezdik az építést. Jelen volt a közgyűlésen *Czobor László* országgyűlési képviselő is.

A közgyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: *Wilczek Frigyes gróf dr.* főispán elnöklése mellett: *Altman Imre*, *Arthold Géza*, *Ács József*, *Árkosi Béla*, *Baán Elemér*, *Balás Hugó dr.*, *Bencze Gergely*, *Binder Antal*, *Dobó Sándor*, *Faller Gusztáv dr.*, *Farbaky István*, *Fizély Károly*, *Goldfusz Mihály*, *Greguss Antal*, *Händel Vilmos*, *Hlavathy József*, *Hornyacsek István*, *Horváth Kálmán*, *Joerges Ágost*, *Kachelmann Viktor dr.*, *Kapp Jakab dr.*, *Király Ernő*, *Küsztlér János*, *Lestyánszky József*, *Nikl János*, *Oszvaldt Gusztáv*, *Siposs Ferenc*, *Sobó Jenő*, *Szever Pál*, *Székelly Vilmos*, *Sztancsay Miklós*, *Tandlich Ignác dr.*, *Timkó Pál*, *Tóth Imre dr.*, *Ungár Kálmán dr.*, *Vörös Ferenc*, *Zólmay Imre* és *Zsámbor Pál* törvényhatósági bizottsági tagok.

A polgármesternek mindenre kiterjedő, gondosan összeállított havi jelentése szerint a városi háztartás és közigazgatás folyó évi augusztus havi állapota akadálytalan és rendes volt. Jelentésében javasolja, hogy *Ferdinánd* bolgár király Őfelségét, ki városunk ügyei iránt mindenkör s a legmelegebben érdeklődött s ki büszkén vallja, hogy ereiben magyar vér csörgedezik, uralkodásának 25 éves jubileumra alkalmából a közgyűlés üdvözzölje. — A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el a polgármester javaslatát s elhatározta, hogy *Ferdinánd* bolgár király Őfelségét táviratban üdvözzli.

A polgármesteri jelentéshez *Joerges Ágost* biz. tag szólott hozzá s kéri a közgyűlést, hogy a modern lakások felépítését haladéktalanul hajtsa végre, mert a lakásokra égető szükség van. Fejlődik a főiskola, újabb meg újabb hivatalnokok s családok jönnek a városba s lakás a számukra nincsen. Az építést tehát nem lehet halogatni s a tavasszal okvetlen meg kell kezdeni. Igaz, drága a pénz s mostanában alig kapható; olyan pénzüntézel azonban mindig akad, mely, ha folyószámlára is, az építésre szükséges összeget folyósítja. — *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester azt válaszolja, hogy az indítványt ő szíves-lelkesen pártolja, a kivétel azonban a közgyűléstől függ. Ha a közgyűlés az építést elrendeli, a tervek novemberre készen lesznek s az építéshez kora tavasszal már hozzá lehet fogni. Kéri a közgyűlést, rendelje el a tervek elkészítését s *Joerges* biz. tag javaslatát ő is a legmelegebben pártolja. *Joerges* biz. tag és *Horváth* polgármester javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadja.

A belügyminiszterium 89139/1912 sz. rendeletét, mellyel jóváhagyja a város gyámpénztárá-

nak 1911. évi mérlegét, a közgyűlés tudomásul veszi.

Tudomásul veszi a földművelésügyi miniszterium rendeletét, melyben tudatja, hogy a bornyilvántartás kötelezettsége alól csak azok vannak fölmentve, kiknek 4 kat. holdnál nagyobb szőlőjük nincsen, akik törkölybort nem készítenek, akik bor, must, szőlőcefre, borkészítésre szánt szőlő vagy borseprő adásvételével, borméréssel, illetőleg bornak kismértékben való árusításával nem foglalkoznak s utasítja a tanácsot, hogy a bornyilvántartás megfelelő vezetése dolgában intézkedjék.

Szabolcs-megyének a külföldön tartózkodó magyar állampolgárok tartózkodási helyének kötelező nyilvántartása és jogsegélye tárgyában a belügyminiszteriumhoz intézett feliratát a közgyűlés pártolja; támogatja továbbá Győr-megye közönségének a földművelésügyi miniszteriumhoz intézett feliratát, melyben a gazdasági külsőcselések helyváltoztatási idejének megváltoztatását és felmondási idejének szabályozását kéri.

Szatmár-megye közönségének a belügy- és a pénzügyminiszteriumhoz, valamint a képviselőházhoz intézett feliratát, melyben a vármegyei alispánok mellé rendelt számvevőség visszaállítását s a járási számvevői intézmény fenntartását kéri, a közgyűlés nem pártolja, felette napirendre tér.

Tudomásul veszi a városi közigazgatási bizottságnak a m. kir. miniszterelnökséghöz intézett 1912. I. félévi jelentését.

Elfogadja a közgyűlés a néhai Oldinger Antal alapítványából Bélabányán épült róm. kath. leányiskola vezetésével megbízott iskolánővekrekl s a végrendeleti végrehajtóval a város nevében kötött szerződést és alapítvány-levelet, azzal a módosítással, hogy a város csak a nála letétben levő értékekért vállal felelősséget, a máshol elhelyezett összegekért és kötvényekért azonban nem.

A városi levéltárat, mivel a városházán levő mostani helyisége kicsiny s reá, a városi pénztár céljaira, szükség van, az Óvárba, az u. n. Rómer Flóris-szobába helyezi át a közgyűlés.

A Semberly-ház III. emeletén levő lakást, az újabb árverés értelmében, folyó évi október hó 1-től fogva, évi 1000 korona bérért, Fekete Zoltán főiskolai tanárnak adja bérbe.

A belvárosi elemi iskolai tanulók tornatanításának kérdésében úgy határozott a közgyűlés, hogy megkeresi a lic. főgimnázium igazgatóságát s kérni fogja, engedje meg, hogy a liceumi tornatanár az intézet tornacsarnokában hetenként egy órán át oktathassa az elemi iskolák növendékeit.

A selmecebányai önkéntes tűzoltóegyesület a jövő évben ünnepli meg fennállásának 40 éves jubileumát s ebből az alkalomból itt tartja elnökségi és választmányi gyűlését az Országos Tűzoltószövetség is. A közgyűlés a bejelentést örvendetes tudomásul veszi s utasítja a tanácsot, hogy a rendezendő ünnepélyek költségeinek a fedezésére, a rendkívüliek rovatán, 1000 koronát utalványozzon.

Vihnye-fürdő gondnokának folyó évi augusztus hóról való jelentését tudomásul veszi a közgyűlés.

Elfogadta a közgyűlés a városok fejlesztéséről szóló 1912. évi 58. t.-c. végrehajtása, illetőleg a városi tisztviselők fizetési osztálya sorozása, az elnevezések megváltoztatása és a családi pótlék megállapítása dolgában előterjesztett tanácsi javaslatot.

A városnál alkalmazott altisztek és szolgák részére, családi pótlék fejében, 1913. január 1-től, három gyermek után, 16 éves korukig, egyenként 100—100 koronát utalványoz ki a közgyűlés. — A város kegyurasága alatt álló bélabányai, hodrusbányai, istvánházi és vihyei plébánosoknak, ugyancsak 1913. január 1-től kezdve, 600—600 K ideiglenes drágasági segílyt, a selmecebányai plébánosnak pedig, a saját személyére és a káplántartásra, 2400 korona ideiglenes drágasági segílyt utalványoz ki a közgyűlés.

A selmecebányai városi tanítók részére, családi pótlékképpen, 1913. január 1-től kezdődőleg, ideiglenesen, az államsegély terhére, három gyermek után, egyenként 200—200 korona pótlékot engedélyez a közgyűlés.

Händel Vilmos, Farbaky István, Sobó Jenő, Zsámbor Pál biz. tagok arra kérik a közgyűlést, hogy az ev. tanítók részére eddig kiutalt 20 köbméter faállványt ezután is hagyja meg a város, mivel ez a faállvány nem a személyhez, hanem az álláshoz van kötve. Hosszas eszmecserre után a közgyűlés olyaténképpen döntött, hogy az ev. tanítóknak az eddigi 20 köbméter tűzifát, évi különös segílyképpen, a város ezután is meg fogja adni.

Az új adótörvények végrehajtása végett a városi adóhivatalnál két tisztit állást kell betölteni. A betöltés végett a közgyűlés pályázatot hirdett s mivel a két tisztit állással a végrehajtói teendők is együtt járnak, a közgyűlés a jelenlegi két végrehajtót becsüské minősíti át.

Szpiska Mihály belvárosi tanítónak kérelmét, hogy orgonamesteri 386 kor. 04 fillér díját emel-

jék fel s ezt a nyugdíjába is számítsák be, a közgyűlés, mint nem teljesíthetőt, elutasította.

Cziczka Sándor városi karnagynak, három gyermeke után, évi 600 korona drágasági pótlékot szavaz meg a közgyűlés. Haeher István templomszolgának fizetését 600, Laluch József templomszolgának a fizetését 300 koronára, Gonda Jánosné belvárosi szűlészknő fizetését pedig, 240 korona lakáspénzzel, 360 koronára emeli. Valamennyit 1913. január 1-től kezdődőleg.

Mivel a városi tűzifarakárt, a kir. kath. főgimnázium új palotájának építése miatt, a városon kívül kellett elhelyezni s a hótakarítás miatt egy negyedik fogat is szükséges, a közgyűlés a negyedik fogatot engedélyezi s a városi kocsisok fizetését, 1913. január 1-től, évi 600 koronára, lakáspénzt pedig 240 koronára emeli. Esetleg termésetben való lakást kapnak.

A selmecebányai önkéntes tűzoltóegyesületnek 50 drb. új sisakot és 6 drb. pokrócot engedélyez a közgyűlés.

A városi gyepmester bérét, 1913. január 1-től, évi 500 koronára emeli.

Litassy Béla m. kir. pénzügyi számvizsgáló azzal a kéréssel fordul a közgyűlés elé, hogy azokat a díjakat, amelyeket mint városi számtiszt a városi nyugdíjalaphoz befizetett, a város térítse neki vissza. A közgyűlés a kérést elutasítja, mert nevezett számvizsgáló a lemondással minden igényéről lemondott.

Thuránszky Kálmán számtisztnak állásáról való lemondását a közgyűlés elfogadja, állásától felmenti s helyébe, egyhangulag, Lovász József városi díjnokot választja meg számtisztté. Lovász József az esküt a közgyűlés előtt azonnal letette.

Az óvokra felügyelő bizottság előterjesztésére Clement Erna városi óvónőnek egyévi szabadságot engedélyez a közgyűlés.

A selmecebányai 1557/c. sz. tjkvben és az üzemtervben B. ü. 02 tag 13. erd. r. alatt írt különálló erdőterületet, 600 koronáért, Neczpál János selmecebányai lakosnak adja el a közgyűlés.

Szloboda András útkaparót, 1912. október 1-ével kezdődőleg, évi 246 koronával nyugdíjazta s ezzel a szeptember havi törvényhatósági bizottsági gyűlés, délután 3/4, 6 óraker, véget ért.

Képviselői beszámoló.

Czobor László, Selmec- és Bélabánya szab. kir. bányaváros országgyűlési képviselője.

Szelid csodák.

I.

A boldogság a szivemre fonódott,
Mint egy mohó és gyáva szelid,
Lepott gyönyörben, tihos pásztoróran.
S im új csodák: meleg és puha csókok
Jönnek suhanva, hogy leszálljanak
Az ajkamon, e lanthat, beteg rózsán...

Százszin sugar káprázó tündöklését
Tompítja most le fátyolos szemem.
De könnyesen, de fáradt-betegen:
Lelkemből mégis kiragzog a fény!
S míg ott pihen egy kincses, drága sziven
A láztól gyötrött, fájt homlokom,
Gyógyítva gyűlnek sapadt ajkamon
Szelid csodák: meleg és puha csókok...

II.

Az ötünk tele van új csodával,
Az álmok holdszüστε megfakult
És napsütötte szivemből a mult
Illanva tovaszárnyal...

Nem tudja senki. Senki... Csak mi ketten.
A föld íly csodafényes volt-e már?
Sannyi virágot termelt-e a nyár,
Mielőtt én szerettem?...

Vagy csillogott-e így az éjszakába
Az opálszemű, árnyas, néma tó?
És volt-e ilyen halkán surranó,
Csodálagy muzsikája?

Nem, soha még... Sz mind belslem támadt.
Szt az ujjongó, zengő diadal,
Szt a sok elsirt édes, kőszá dalt
Mind én adtam a nyárnak!

Nem tudja senki... Senki. Csak mi ketten.
Csupa szentséges, tihos, új csoda,
Amilyen nem volt soha még, soha,
Mielőtt nem szerettem!...

Nil.

Megszületett.

Irtá: Revész Béla.

Bibliás magyar parasztok tekintete egyszer csak lesiklott az égről és makacsul, elszántan a földre nézett. A fekete, termőtestű, magyar földre, melynek hátán ingott, lendült a vetés, mint szivünkben a sok mindenféle érzés. Aratás előtt voltak és nem akartak dolgozni. Öreg idők folytonosága hirtelen megszakadt és a paraszt, Péter-Pál napja előtt, még nem fente a kaszát.

Az aratók elébe álltak a földesurnak és egy kicsit félénken, de azért elég határozottan elmondták, hogy a részből többet kívánnak, a napszámot keveslik és szalonna is legyen. Zavaros, nehéz jelenet volt ez. A szűkszavu parasztnak erőlködtek, mikor a kívánságaikat előadták, a földesur pedig hiába szorította meg az esztét, nem tudta megérteni az egyszerű szavakat:

—... Különben nem aratunk...

A földesur kikelt magából, kiabált, káromkodott és ködös eszébe sehogysém világosodott, mit is akar ez a deputáció? Talán kevélykedni próbál? És őszintén, lázadózással tört ki belőle a szó:

— Megbolondultatok?...

A parasztnak ijedten és dühösen kotródtak ki az irodából. Valamennyi meg volt zavarodva. Az úkapjúktól kezdve eddig egy se bátorkodott közülök soha beszélni a földesurral és mukkanás nélkül szolgáltak, meghaltak s fiatal parasztnak szántottak — arattak tovább a fiatal földesur földjein. Különös, új izgalom nyugtalanította valamennyit. Fejüket befutotta a melegség a gondolatól, hogy ki tudták mondani, hogy kevés a kenyér, a munkájukért többet érdemelnek... hogy ki tudták magukból ugratni az igazságot, amit már az úkapjuk is érzett, a fiak is elgondoltak és a sok emészlődés, csüggedt titkolódzás után, az ő ajkukkal most azok is megszólalnak.

selője, folyó hó 12-én tartotta meg képviselői beszámolóját.

Vitális István dr. választási elnök, megnyitván az értekezletet, tájékoztatta a közönséget a politikai ügyek állásáról; ezután az értekezlet, *Sobó Jenő* főbányatanácsos, főiskolai tanár vezetésével, küldött-ségileg hívta meg a képviselőt beszámolójának megtartására, kit, a vidgó nagytermében való megjelenésekor, a nagyszámban összegyűlt választóközönség lelkes éljenzéssel fogadott. *Vitális dr.* üdvözlése után a képviselő megköszönte a lelkes óvációt, a nagyszámban való megjelenést s a közönség nagy érdeklődése, tetszésnyilvánítása közepette a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Uraim!

Midőn a koalíció politikája csödtét mondott és uraima megdőlt, okulva a multak szomorú tapasztalásain, mindenki azt remélte, hogy békés idők fognak köszönteni reánk; mindenki azt hitte, hogy a többségi akarat érvényesülésének tendenciózusan újját állani többé senkisé megfoga.

Nem úgy történt! A képviselőház tevékenysége az elmúlt két év lefolyása alatt abban merült ki, hogy megszavazta a költségvetést, megajánlotta az ujoncujtalékot s megválasztotta a delegáció tagjait. És 11 hónapig szavaztunk azért, hogy Lovász Mártonnak és társainak a kért 3 heti szabadságot a Ház megadja-e vagy sem.

Szívem a fájdalom érzése járja át, valahányszor rá gondok a képviselőháznak erre a meddő szakára. Mennyi üdvöset lehetett volna alkotni ez elpocsékolott idő lefolyása alatt!

Sajnos, nem lehetett, mert Justh Gyula kiadta a jelszót, hogy: «Addig itt rend nem lesz, míg az nem történik, amit mi akarunk!» Volt idő, midőn a Házban szóhoz senkisé juthatott az ő engedelme nélkül.

A békés tanácskozások rendjét az anarchia és a terror váltotta föl.

És ezzel eljutottunk az obstrukció 15 évi uralkodásának legszomorúbb korszakához. Ami azontúl történt, természetszerű folyamat volt, melynek el kellett következnie.

A túlfeszített húr elpattant; az akció reakciót váltott ki. És elkövetkezett, aminek jönnie

Bibliás paraszток szűz fantáziájára ráhullott az élet sugara és a kemény, nagy koponyákban ébredtek az elásott, mélyen beágyazott fantómok. Megalázott emberek teli tödővel sóhajgtak, borzongtak, amint kusz a egymásutánban, vérvörös életeseményekkel, rájuk zuhogott a megismerés. Véletlen, hogy éppen most eszmélnék. Idáig nem jött el közéjük az ember, aki a szemük elől elvonja a kárpított és belekiáltja az eszükbe: «Ébredjetek. Nem szállt le közéjük a másik beszéd és csak a bibliás-könyvek gyujtogatták számukra a világosságot s hittek az égiekben, öreg legendák délibábos ígéreteiben, mennyország-kinálgató földi koplalásban és a barom, a paraszt békés verejtékezéssel huzta az ígát a földesúr kincses földjein. Az ember, aki itt járt közöttük, nem mivelts csodákat, mint az aranylóriás szentek, nyomában nem nőtt ki a lilium, körötte nem csapott föl a tömjénállat, de egyszerű volt, de ajkán élt és fölszárnyalt a szegény emberek elnemult szava. Csak megérintette egy kicsit a szívüket ott, ahol fáj, csak megilleti bátran a képzeletüket, ahol a sóvárgások bujdosnak és meggyötört emberek lelki zsülpjei fölszakadtak. Szomjjasan szívták magukba az antik és mégis új ígéket, hogy a kalászon tö földön gaz és kór teremne, ha szegény ember nem volna, hogy a paraszt gyereke épen úgy isten képére van teremtve, mint a földesur, hogy

kellett: az erőket összemérték, az erősebb győzött s a gyengébb fél a küzdőporondon maradt. S megtörtént az is, ami ilyenkor szintén meg szokott történni, hogy a Kossuth-párt, mely a harc kezdetén nézőnek szegődött, ahelyett, hogy — jobb meggyőződésé követve — a rendszámló pártjára állott volna, pártját fogta annak, aki a rendet megbontotta.

Nem kívánok jelen alkalommal behatóbban foglalkozni az obstrukció eseményeinek ismertetésével, melynek 15 éves történetéről immár egész irodalom számol be írásban és — képen. Hiszen önök, Uraim, figyelemmel kísérték minden megnyilatkozásában.

Csak röviden utalok arra a levélre, melyet Tisza István gróf intézett aradi választóihoz s arra a beszédre, melyet pártunk vezére, Lukács László miniszterelnök úr, mondott Nagyenyeden. Ezeknek a tartalmával magamat mindenben azonosítom.

Ezzel eljutottam beszédemnek ahhoz a részéhez, melyben igazolni kívánom eljárásomat: igazolni akarom, mi indított arra, hogy a június 4-iki képviselőházi eseményeket, az elnök eljárását én is pártoljam és teljes erőmből támogatassam.

Visszaidézem, uraim, szives emlékeztükbe azt az időt, midőn a honfiai reménykedés és felbuzdulás nagy napjait éltük. Midőn a közös hadsereg magyar vezényleti nyelve került a politika homlokterébe.

Ki ne lelkesednék a hadsereg magyarságáért s ki ne bizott volna a mozgalom sikerében, melynek élén Andrássy, Apponyi, Jekelfalussy és más, érdemes hazafiak buzgólkodtak? Az ő egyéniségük súlya biztosítókat látszott nyújtani arra, hogy miben ők vezérkednek, azt meg is tudják valószínűsíteni.

En a hadsereget kulturintézménynek is tekintem. Ez okból szívem egész melegevel csatlakoztam a mozgalomhoz, melytől a magyar nyelv megerősödését vártam.

Sajnos, hiába vártam! A rákövetkező események mindenben Tiszának adtak igazat. Amit ő, próféta ihlettel, megjövendölt, szó szerint beteljesedett. A koalíció csödtét mondott s a nov. 18-iki elnöki önkény, amelyet akkor én is helytelenítettem, a parlamenti események következtében mint szükséges expedienst jelentkezik. Immár beláttam, hogy a képtelen helyzetből csak az anarchia letörésével és a többségi akarat erélyes érvényesítésével lehet kimenekülni.

cudarság az, ha egy ember alatt, akinek a keze sohase nyult az ekevashoz, százak és százak selymölödnek, pusztulnak . . .

Éjszaka a mezőn gyülekeztek a paraszток. Az ember is köztük volt, akinek a beszédét kívánták. Lidérc ült mindenkin, új vakmerőségük izgatta őket, bizonytalanságok husángolták az eszüket. A barna kiséra rászállt a mennybolt, a paraszток fölött lobbanó-elhúnyó tűzeket gyujtogattak a magyar csillagok, a göncölsekér, a hadak útja, a a fiastyuk. Az ember beszélt és háborút prédikált. Merni kell. A paraszток kavardtak, gomolyogtak, libbent, suhant körülöttük az éjszakai szellő. Nekiröppent a virrasztókknak. Szárnyai megtépdötek és dült a parasztookra, a fejükre, az arcukra a buza szaga. A forradalmárok lelke megingott a forradalom előtt.

A föld harcba szállt lézadó szerelmeseivel, millió kalász méhét megnyitotta, megingatta; susogott, lélekelt a vetés. Rabszolja-sorsuknak állati megszokása, igavonó természetüknek akarat-nélkülisége — amit a vérükbe usztattak át elődeik, — nyomorult életüknek kicsi szépsége most mind rátörték a meggyáult emberekre. Hánykódott a lelkük, végtelen között A buza neszelt, zizzent, az agitátor beszélt. Rázta, kinezta embereit, akik tágranyilt szemmel már bámulták Péter-Pál hajnalát. Valaki becézve, szerelmes gyöngéd-

Ebben a helyzetben a választás könnyű volt. Támogattam a nemzeti munkapártot, abban a törekvésében, hogy az anarchiát letörje és a Ház tanácskozási rendjét biztosítsa. Tettem pedig ezt abban a reményben, hogy a hazámat szolgálom vele s hogy ehhez a cselekedetemhez sikerülni fog megszerezni az önök hozzájárulását is. Tisztelet Uraim!

Az ismert parlamenti események az ellenzék egy tábora terelték ismét. Új koalíció alakult, mely magában egyesíti a radikális istentagadót az istenfélő klerikálissal, a földosztó szociálistát a nagyvagyonu gróffal, az általános-egyenlítőskat a nem általánossal, nem egyenlővel és nem titkossal. Azért egyesültek ezek, hogy megbuktassák a kormányt, hogy megsemmisítsék a munkapártot. Ezeket nem az egymás iránt való szeretet egyesítette, hanem az a vak gyűlölet, melyet Lukács és Tisza iránt szívükben éreznek.

És, több-kevesebb sikerrel, megindult, különféle népgyűlések keretében, az agitáció országszerte. Ezt az agitációt azonban s vele együtt a hazafiúi felháborodás elementáris kitérésait az aratás idejére félretették, hogy az ősz beálltával, oktanal izgalmaik újabb élesztésére, újra elővegyék.

A viszonyok ilyen állapotában joggal kérdezhettek tehát, vajjon mi fog történni akkor, mikor az országgyűlés újból megnyílik. Lesz-e béke, vagy újabb zavarok ütnek fel bozontos fejüket, annak a demonstrálására, hogy az ellenzék feledni és tanulni nem tud, vagy nem akar? Megmondani igazán nem tudom.

En bízom a béke sikerében! A harmincéves háború sokáig tartott és mégis békével végződött. Annál bizonyosabban számíthatunk a béke elővetelére, mert immár eljutottunk ahhoz a határhoz, amelyen túl, a meggondolatlan cselekedetekkel, alkotmányunk és életérdekeink gyökereit veszélyeztetnénk.

Tisztelet Uraim! Ezeknek rövid előadása után engedjék meg nekem, hogy helyi viszonyaink ismertetésére térjek át. Beszéljünk arról, ami bennünket valamennyiünket, pártkülönbség nélkül, közvetlenül érdekel. Annál nagyobb megnyugvással tehetem ezt, mert — hála érte a Gondviselésnek! — némi sikerre is rámutathatok.

Amint annak idején programbeszédemben kijelentettem, hogy ajtóm nyitva fog állani gazdagnak-szegénynek egyaránt, hivatkozom azokra, kik ajtóm kopogtattak s nyugodt lélekkel állít-

séggel öltöztette a mennyboltot. A mélytestű bárszonytakarót emelgette, levonta a firmamentumról és világos-kék, világos-rózsaszín fátvolyokat hintett reá, amilyenekbe fiatal leányok burkolóznak hajnali álom idején. A kalászerdő világosodott, barna hullámok hemperegtek a vetések között és mire végighümpölyögték a földek messzeségében, vörös aranyhullámok buktatták ujt a nehézfű kalászsokat. A paraszток fáradtan bámulták a hajnali játékot . . .

A szelid világosságot brutális csillogás szakította meg. A messzeségben csendőrszuronyok villantak, a földesurát és gazdatiszjtjeit övezték. Jött, közeledett a kevély menet a parasztook felé, akik dörmögtek, káromkodtak, a szemüket verte a csendőrszuronyok fényessége. Az aratók tömör tábora megbomlott, kavardtak, szétszórdottak elébe mentek a kakastollasoknak. A földesur eléjük toppant és ráivallt az egyik parasztra:

— Elment az eszetek, hát rothadjon a vetés? . . .

Vörös lett a paraszt arca, de a szemé közé nézett a földesurnak és csak ennyit mondott:

— Rothadjon . . .

— A Földesúr rámeredt a parasztookra, bambán nézdegélte külön-külön a cselódeit, aztán rázta a fejét és többször is elmondta:

— Ti diktáltok nekem? . . .

hatom, hogy ígéretemet hűen beváltottam. Aki engem ügyes-bajos dolgával fölkeresett, ha ügye igazságos volt, eljártam benne; a panaszkodót meghallgattam, bajában megvigasztaltam.

Mint a közönség bizalmának a letéteményese iparkodtam tisztelt barátommal, a polgármester úrral s a városi tanácstal összhangban közreműködni abban, hogy városunk haladására modern irányt nyerjen. Ennek a szebb jövőnek a körvonalai immár kezdenek is kibontakozni szemünk előtt.

A főiskola monumentális épületeinek száma évről-évre szaporodik. A főiskolai ifjuság száma nagyobb, mint volt eddig bármikor. Az ev. liceum díszes épülettel bővült. A katolikus főgimnázium palotájának alapjait még ebben az évben le fogják rakni. Az ingyár, a templomberendezési vállalat épületei már fedél alá kerülnek, hogy tágas helyiségekben számos munkást fogadhassanak be. A bányabányái vasuti megállót az államvasutak igazgatósága engedélyezte. A hontnémeti selmecebányai vasut építése a jövő évben megindul.

Erre vonatkozólag röviden azt jelenthetem, hogy az előkészületek folyamatban vannak. Nevezetesen: megtörtént az elmúlt nyáron a közigazgatási bejárás. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a tervezett kohó melletti vasuti állomás helyett a közönség általános kívánsága amellet nyilatkozott meg, hogy az állomás a Ferenc József-aknál legyen, új műszaki terveket kellett készíteni. Ezeket legközelebb fogják fölterjeszteni és sorsukat illetőleg majd a kereskedelmi miniszterium fog határozni — Mindenesetre kívánatos, hogy az állomás elhelyezése minden jogos érdekét kielégítsen. Erre én teljes erőmből törekedni fogok.

A város fejlesztési programjában meg vannak jelölve azok a feladatok, melyeket e cél érdekében meg akar valósítani. A világítás ügye, a vízvezeték, a gyalogjárók, a szálló, a magánlakások építése jórészt el van határozva. Mindannyi hasznos munka ez, mellyel a városunk jövőjét alapozzuk meg. E működési program megvalósításában, polgármesterünk vezérlete alatt, az új városi törvény előnyeinek javunkra fordításával, iparkodni fogok a tőlem telhető megtenni ezentúl is. Adja a Mindenható, hogy közös munkánkat az óhajtott siker koronázza!

Hogy lehetőleg hűen számolják be mindenről, amiben közreműködni alkalmam nyílt, örömmel jelentem, hogy a bányavidéki képviselőtár-

Egy fiatal legény előugrott a parasztsorból és csattant a hangja:

— Nekünk is van szavunk... Aztán föl-emelte öklét, megrángatta a vállát és a csendőrök felé mutatott:

— Aztán mit akar ezekkel?...

A földesur hőkölt, a vakmerőség rászakadt, mint a csuda, az esze felborult az indulattól és tántorogva, hőrögve ordította:

— Te kutya... és fölkapta lovagló-pálcáját és végigvágott vele a lázadó paraszt arcán.

A kutyahű engedelmességhez szokott földesurat parasztselédéi legázolták és puha, kényelmes testét a patkós csizmák megtüporták. Tunya magyar parasztek elsodródtek... harcbarzálltak. A csendőrök lekapták vállukról a fegyvert. A szuronyok, mint lángoló karmok, belevágtak a levegőbe. Összeaptak.

A fegyverek száján kirobbant a szennyes tűz, bukdácsoló emberek beledölte a vetésbe. Fűrjek sipogtak, rebbentek, görnyedt kalászkok kivörösödtek és dőltek rájuk, bőséges áradással, a friss paraszttér... szűz forradalmárok piros vére...

saimmal együttesen eljárva, sikerült a pénzügyminiszter urat meggyőzni arról, hogy a fembányászatonál alkalmazott tisztviselők és altisztek javadalmazásának szervezését megígérje. Ez, tudomásom szerint, az 1913. évi költségvetés keretében, közmegelegedésre, meg is fog történni.

Tisztelt Uraim! Ezzel beszédem végére értem. Óhajtottam volna a helyzetről bővebben is nyilatkozni, hogy hazánk nehéz viszonyait jobban megvilágítsam, azonban számolnom kell a rendelkezéseimre álló idővel és szíves türelmükkel. Ugyanazért engedjék meg nekem, hogy befejezőképen utaljak még Lukács László miniszterelnök úrnak arra a nyilatkozatára, melyet a képviselőházban főiskolánk megmaradása érdekében tett s amelynek egyrészét, szó szerint, a következőkben közlöm. „Teljesen lehetetlen még csak gondolni is, hogy az az intézlet, mely még tartja a lelket ebben a városban, onnan eltávolíttassék. Ez a város teljes pusztulásával volna azonos, ezt pedig semmiféle kormányzat sem tekintheti megengedhetőnek.“

Egy évtizednél hosszabb idő óta lidérenyomásként nehezedett ránk az az aggodalom, hogy a főiskolát elvisszik tőlünk. — Aki a főiskola elvitele érdekében buzgólkodnak s azt a fővárosba kívánják áthelyeztetni, azoknak, ha kizárólag a tudományok művelése szempontjából ítéljük meg a helyzetet, igazuk lehet. Tény, hogy nagy centrumokban több alkalom kínálkozik a tudományok művelésére. Ezért zokszóval nem tudom illetni az ő törekvésüket sem. Ám ha megállna is az a feltevés, hogy Budapest a tudományok művelésére a legalkalmasabb empórium, mindaddig, míg a kolozsvári, poszonyi, kassai s egyéb főintézetek ott maradnak, ahol jelenleg vannak, nem tudom belátni, miért éppen a mi főiskolánknak kelljen innét elvándorolnia, csak azért, hogy ezzel a központosítás érdekei kielégítést nyerjenek!?

Ugyanazért ne essék zokon senkinek, ha viszont mi arra törekszünk, hogy a főiskola, mint existenciánk egyik főfeltétele, örökre itt maradjon.

Hogy azonban a felhangzó jogos panasza elnémulhasson, szükséges, hogy megfelelően gondoskodjunk arról, amit a kulturember a saját testikényelme és lelki üdülése érdekében tőlünk joggal elvárhat. Jogosan senkise panaszkodhassék lakáshiányról, igazolatlan drágaságról. Gondoskodjunk az ifjuság célszerű elhelyezéséről, ellátásáról, szórakoztatására alkalmas intézményekről. Segítsük megteremteni a kellemes otthonot, hogy városunk falai között mindenki jól érezze magát. Tartozunk ezzel önmagunknak s mindazoknak, akik városunk területén megtelepedve, itt családi tűzhelyet és esendes otthonot kívánnak alapítani.

Annak a reményében, hogy ennek az új korszaknak az alapjait immár leraktuk és szebb jövő hajnala virrad reánk, a legszivesebben üdvözlöm önöket, uraim és amidőn szíves figyelmüket újból megköszönöm, magamat további szíveségükbe ajánlom.

*

A beszéd végezte után *Vitális dr. elnök* megköszönte a beszámoló megtartását s a közönség nevében kijelentette, hogy Selmecebánya polgársága képviselője és működése iránt a legnagyobb és legteljesebb bizalommal viseltetik s kívánja, hogy ez a bizalom legyen serkentője minden további működésében.

Az értekezlet, a beszámoló után, *Lukács László* miniszterelnököt és *Tisza István grófot* a következő táviratokban üdvözölte:

„Nagyméltóságú *Lukács László* miniszterelnök úrnak Budapest. Midőn Czobor Lászlónak, városunk országgyűlési képviselőjének rokonszenvenvel fogadott be-

számolóján megjelentünk és öt további bizalmunkról biztosítottuk, egyben hálás szívvel emlékeztünk meg Nagyméltóságodról, akit, érdemei szerint, városunk leghívebb barátai sorába iktatni szerencsések lehetünk. Üdvözöljük Nagyméltóságodat, biztosítjuk változtatlan tiszteletünkről és ragaszkodásunkról és szívből kívánunk sikert hazafias vállalkozásához. *Dr. Vitális István* elnök.“

„Nagyméltóságú gróf *Tisza István képviselőházi elnök* úrnak Budapest. Czobor Lászlónak, városunk képviselőjének beszámolója alkalmával egybegyűlt nagyszámú választóközönség szívből üdvözlöi Nagyméltóságodat és, megemlékezvén a haza javára irányuló önzetlen tevékenységéről, meghajtja a tisztelet és elismerés zászlaját Nagyméltóságod előtt. *Dr. Vitális István* elnök.“

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Faller Károly* főbányatanácsos, főiskolai tanár, karlsbadi fürdőzését befejezve, hazaérkezett Selmecebányára. — *Vitális István dr. lic.* főgimnáziumi tanár, főiskolai adjunktus, erdélyi geológiai kutatásait befejezve, folyó hó 10-én visszaérkezett Selmecebányára.

— **Pálfi tanfelügyelő üdvözlése.** *Pálfi Péter* kir. segéd-tanfelügyelő, kit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a múlt hónapban helyezett át Hontmegyébe s bízott meg az itteni tanfelügyelőség vezetésével, folyó hó 11-én mutatkozott be a közigazgatási bizottsági gyűlésnek. Ebből az alkalomból tisztelegtek nála a selmecebányai és a vidéki tanítók, kiknek a nevében *Jaeger Gyula* üdvözölte az új tanfelügyelőt. Az üdvözlésre a tanfelügyelő melegen válaszolt s támogatásra kérte a tanítói kart. Az új tanfelügyelő ezután látogatásokat tett s megnézte az elemi iskolákat, valamint az új tanítóképzőintézetet.

— **Esküvő.** *Balás Emil* m. kir. segédderménkö, főiskolai tanársegéd, folyó hó 12-én vette oltárha a selmecebányai ág. hitv. ev. templomban *Fiedler Nellyt*, néhai *Fiedler Gyula* takerékpéztári pénztáros leányát.

— **Érettségi vizsgálatok a lic. főgimnáziumban.** A selmecebányai ág. hitv. ev. lic. főgimnáziumban folyó hó 5-én, 6-án, 7-én és 9-én voltak a pótló, kiegészítő és javító érettségi vizsgálatok. A vizsgálatokon öt tanuló teljes érettségi vizsgálatot, négy tanuló javító, egy tanuló pedig a görög nyelvből kiegészítő vizsgálatot tett. A vizsgálatok elnöke *Händel Vilmos* honti ev. főesperes volt, a kormányt pedig *Rombauer Emil* főigazgató, a budapesti V. ker. állami főreáliskola igazgatója képviselte.

— **Tanulók száma a kir. kath. főgimnáziumban.** A selmecebányai kir. kath. főgimnázium nyolc osztályába, az 1912/13. tanévre, a magántanulókkal együtt, 252 tanuló iratkozott be. A létszám, a mult tanévhez viszonyítva, négyvel kisebb. Ugyanitt adjuk hírt, hogy az kir. kath. főgimnázium építését *Hugyec* és *Rosenauer* szertercebányai műépítő-cég nyerte el.

— **A szitnyai erdőőri lakás kiépítése.** *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármester és *Király Ernő* lic. főgimnáziumi igazgató, a Szitnyaosztály képviselőjében, e hó 6-án kihallgatáson voltak Szentantálban, Lipót szász-köburg-góthai hercegnél s arra kérték, hogy építtesse ki a Szitnya-hegyen levő menedékházat s rendelje el, hogy nyáron át egy erdőőr lakjék ottan, kinél a kirándulók élelmet kaphassanak. Hivatkoztak arra, hogy ezek hiánya miatt a kirándulók száma folyton apad s hogy, gondozás hiányában, a hegyen

levő gloriét és a berendezése is teljesen tönkrement. A herceg a küldöttséget nagyon szívesen fogadta s megígérte, hogy ha az erdőmesteri hivatal az ügyet felterjeszti hozzá, azon lesz, hogy a kérelmet teljesítse.

A menedékház kiépítése s a Szitnyán való élelmelés kérdése ezzel a kijelentéssel el van döntve.

— **Új tanár a kir. kath. főgimnáziumban.** A magyarországi kegyestanítórend kormánya *Mathia Andor* eperjesi kir. kath. főgimnáziumi tanárt a selmecbányai kir. kath. főgimnáziumhoz helyezte át.

— **Adomány az ev. orgonaalapra.** Az ev. orgonaalapra újabban *Bogya János* mészáros-mester 20, *Urbán András* pedig 10 koronát adományozott. Ezeket az adományokat hálás köszönettel nyugtatja az orgonaalap kezelője.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tibély Elemér dr.* szegedi kir. tanfelügyelőségi tollnokot, hasonló minőségben, a csongrád-vármegyei kir. tanfelügyelőséghez helyezte át.

— **A r. kath. elemi iskola új igazgatója.** A hercegprímás öminenciája *Dalos József r. kath. elemi iskolai tanítót* a selmecbányai városi róm. kath. elemi iskola igazgatójává nevezte ki. A kinevezés városszerle nagy meglepetést keltett, mert a kitüntetés mindenképpen érdemes jeleért ért, ki egyéniségénél s nagy pedagógiai képzettségénél fogva teljesen méltó erre az állásra.

— **Vihnyefürdő vendégei.** Tarján Vilmos, fővárosi tanár és édesanyja, Budapest, Heimann Mórné, Léva, Dr. csajághi Szőke Károly, uradalmi és körorvos és leánya, Csákszerű, özv. Lázár Mórné, magánzó és fia, Budapest, Iadmári Oláh Gyula, gyógyszerész és neje, Budapest, Dr. Rischaneck Béláné, ügyvéd neje és leánya, Újbánya, Székly Rezső Gyula, ny. erdőmester és neje, Budapest. Szeremleyné Dóczy Ilona, gimn. tanár neje, Debrecen, Spitzer Adolfné, Budapest, özv. Klein Samuné, és leánya, Túrőcsentmárton, Dr. Hoffer Lipót, orvos és neje, Budapest, Fazék Gyula, bányaigazgató, Iloba, Dr. Meisel Gyuláné ügyvéd neje és kísérlője, Trsztena, Ifj. Kohn Ignácné, kereskedő neje, Miskole, Suba Ferencné, és leánya, Budapest, Wellner Kálmáné, droguista neje és két leánya, Budapest, Kohn Mórné, hivatalnok neje és fia, Zsolna, Kohn Imre, földbérlet fia, Budapest, Illés Ilona, állami tanítónő, Rimaszombat, Kondor Vilmosné, m. kir. főerdőtanácsos neje és leánya, Bgyarmat, Szende Alajos kir. itélőtáblai főigazgató, neje és 2 leánya, Budapest, Kálmán Józsefné, és leánya Vác, özv. Moni Ferencné, magánzó, Budapest, Dr. Koltai Ernő, vármegyei tiszti ügyész, neje és 3 gyermeke, Balassagyarmat, Vladár Miklósné, takarékpénztári tisztviselő neje, Losonc, Rácz Béláné, Német-szölgén, özv. Bottka Józsefné, kir. járásbírósi tisztviselő özvegye és 3 gyermeke, Léva, Blaskovits Mária és kísérlője, Diósgyőrvasgyár, Schipisz Lipótné, fuvaros neje, Budapest, Pick Helén, szaktanítónő, Szabadka. Stüle Antalné, a Magyar Nemzet h. szerkesztőjének neje, Budapest, Schöffler Sándorné, közuti villamos alkalmazott

neje Kelenföld, Blumenfeld Ernesztin, Nyitra, Mázy Gyula, ref. tanító, neje, leánya és unokája, Hódmezővásárhely, Roller Jánosné, máv. hivatalnok neje, Budapest, Spitzer Ignácné, kereskedő neje, Csornok, Schmidt Miksáné, fogműves neje és Szabó Ottilia, Körmöcbánya, Mátyus János, nyug. körjegyző és neje, Budapest, Laufer Manóné, kereskedő neje és leánya, Losonc, Schelinger Leoné, földbirtokos neje, 2 gyermeke és cselédje, Nagymátas, özv. Buda Ottóné, kávéház-tulajdonos, Magyaróvár, Kovácsik Ignác, magánzó, neje és leánya, Budapest, Lakos Józsefné, uradalmi könyvelő neje és leánya, Nagysárbó, Lauter Ferencné, keresk. alkalmazott neje és leánya, Budapest, özv. Dvihalny Emilné, Jászapáti, Dr. Vámbéry Ármán, egyet. tanár, udv. tanácsos, neje és szobaleánya, Budapest, Feichtinger Győző, tanár és neje, Budapest, özv. Daróczy Rezsőné, magánzó és fia, Budapest, Halzl Jánosné, magánzó neje és Uzoni Zoltánné, Nagytétény, Komlós Istvánné, hivatalnok neje és 2 fia, Budapest, Komlós Gyuláné, hivatalnok neje és leánya, Budapest, Szabó Dezsőné, kereskedő neje, fia és cselédje, Budapest, Reich Emil, takarékpénztári tisztviselő. Mezőkövesd, Keppich Árminné, gyógyszerintéző neje és 3 gyermeke, Budapest, Berényi Sándorné, magánhivatalnok neje és fia, Budapest, Márkus Ignácné, kereskedő neje, Újpest, Dr. Polner Ödön, miniszteri tanácsos, neje és fia Budapest, Klauber Flóra, keresk. alkalmazott és Klauber Ilona, Budapest, Fischer Ernesztina, tanítónő, Dévaványa, Bloch Janka, hivatalnokné, Budapest, Treuhant Árminné, tanító neje és leánya, Komárom, Braun Fáni, Nagytapolcsány, Immerblum Dávidné, mészáros neje és leánya, Selmecbánya, Berger Antalné, kereskedő neje és 2 gyermeke, Budapest, Klein Katica, varrónő és kísérlője, Budapest, Kömley Sándor, könyvelő, Esztergom, Führer Margit, varrónő, Budapest, Wilesek Salamonné, kereskedő neje és leánya, Léva, Fodor Bertalanné, vasuti tiszt neje, Budapest, Mács Jánosné, magánzó neje és 2 leánya, Budapest, Dr. Müller Gyuláné, tanítónő és fia, Budapest, Mács Elek, honvéd-főhadnagy Nagyszében, Fischer Mór, máv. mérnök, Budapest, Komzsis Irén, munkásbiztosító pénztári hivatalnokné, Léva, Bleyer Rezsőné, vasuti hivatalnok neje, leánya és cselédje, Léva, Ács József, városi pénztáros és leánya, Selmecbánya, Bedő Antal, fodrász, neje és leánya, Budapest, Krausz Teréz, Budapest, Rotter Etel, varrónő, Budapest, Ballay Jánosné, zuzómű-intéző neje, Selmecbánya, Simonesics Anna, állami tanítónő Késmárk, Dénes Gábor Jánosné, vendéglős neje, Békéscsaba, Molnár Jánosné, építész neje és leánya, Békéscsaba, Molnár Mihályné, építész neje és fia, Békéscsaba, Kramer Dezső, orvostanhallgató és Kramer Henrietta, Deménd, Büchler Margit, hivatalnokné, Budapest, Eckelhart Jánosné, hivatalnok neje, Ersekujvár, Sohár Gizella, állami tanítónő, Gálszécs, Friedländer Fáni, varrónő, Debrecen, Hoch Vilmosné, biztosítási ügynök neje és 2 gyermeke, Léva.

— **Új iskola Béalabányán.** *Oldinger Antal*

volt béalabányai plébános egész vagyonát egy, Béalabányán létesítendő zárdára hagyta. Végrendeletének végrehajtását *Litassy János* esperes-plébánosra bízta, aki a rábízott feladatot fényes eredménnyel oldotta meg. Az új leányiskola a folyó tanévvel megnyit s ezentúl a fiúk a városi elemi iskolába, a leányok pedig a most megnyit zárdába fognak járni. Béalabányán eddig 3 városi tanító működött, ezután, rajtuk kívül, még két tanítónő is fog tanítani. Az új, emeletes, modern épületet, a főgyházmegye megbízásából, e hó 8-án avatta fel *Litassy János* esperes-plébános. Az ünnepélyen jelen volt az egész kerületi papság a város képviselőiben *Horváth Kálmán* kir. tan. polgármester és *Arthold Géza* közigazgatási tanácsos, továbbá nagyszámú közönség. A zárdát az istentisztelet után avatták fel. Ez alkalommal *Litassy János* esperes-plébános, magyar és tót nyelven, magasan szárnyaló beszédet mondott s átadta a zárdát a Miasszonyunkról nevezett kalocsai iskolanővéreknek.

Az ünnepség után a jelen voltak a plébániára mentek, hol *Greguss János* plébános látta őket vendégekül. A béalabányaiak igazán hálás szívvel emlékeznek a rendkívüli jötevő néhai plébánosukra aki alapítványával ily nagy jótéteményben részesítette őket. Megjegyezzük, hogy emberemlékezet óta ez az első eset városunkban, hogy ily nagy alapítvány, illetőleg ily nagy kulturintézmény nem közadakozásból létesült, hanem egy embernek a bőkezűségéből. E szép és nemes gondolkodásra valló tett önmagát dicséri. Itt jegyezzük meg, hogy a városi óvó is ebben a szép, új épületben nyert elhelyezést.

NESTLÉ

gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomor bajosok
régbevált tápláléka

*50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.*

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

— **A selmecbánya-hontnémeti vasút érdekeltsege,** folyó hó 10-én, *Wilczek Frigyes gróf dr.* főispán elnöklésével, gyűlést tartott, amelyen az elhunyt *Lils Gyula* helyébe, elnöknek *Wilczek Frigyes gróf dr.* főispánt, másodelnöknek pedig *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármestert választotta meg. A gyűlés, melyen képviseltette magát Selmec- és Béalabánya szab. kir. bányaaváros, Hontmegye, Korpona, a selmecbányai bányaigazgatóság, a Népbank, a m. kir. kohóhivatal, Szent-antál, Illés, Tópaták, Szitnyató, Berencsfalu, Béd, Királyfalu, Kormosó és Szitnyaliget községek, meg-

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóizű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. **SIROLIN, "Roche" oldólag és**
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emesztést.
Sziveskejük a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

bizta az elnökséget, hogy kérje a vasut előmunkálási engedélyét, tegye meg a további előkészítőlépéseket, folytassa és vezesse a tárgyalásokat, tárgyaljon a vállalkozóval, szóval tegyen meg minden szükséges intézkedést, hogy a vasút mielőbb elkészüljön. Jelen volt a gyűlésen *Czobor László* országos képviselő is.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Selmec-és BÉLABÁNYA szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága. *Wilezek Frigyes gróf dr.* főispán elnöklésével, e hó 11-én tartotta szeptember havi rendes ülését. Az ülés elején bemutatta s üdvözlölte a főispán *Pálfi Péter* kir. segédtanfelügyelőt, ki az üdvözlésére szép beszédben válaszolt. Az egyes referensek havi jelentését után a fegyelmi választmányült össze: majd felelőbeszédet tárgyalt a bizottság.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér tejtel elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű **«Steenkerferd» illiomtejszappan.** Védjegye **«Steenkerferd»**, készíti *Bergmann et Co.* cég Tetschen aE. — Kapható minden gyógyszerár- drogeriainstallattartásban s minden e szakmába vágó üzletben. Daralja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan bevállik a *Bergmann-féle «Manera» illiomtejkrem* fehér és finom női kéz megővésére, ennek tubusa 70 l-ért mindenütt kapható.

— Kérjük mindenütt **gyógyi gyógy- és borvizet!**

— **Müegyetemi hallgatók tanulmányuton.** A budapesti kir. József-müegyetem tizenegy hallgatója, *Liffa Aurél dr.* és *Löv Márton dr.* adjunktus vezetésével, folyó hó 12-én Selmebányára érkezett és Selmebányán, Hodrusbányán és Vihnyén geológiai tanulmányokat fog végezni.

— **Halálozás.** *Id. Tokay Lajos* földbirtokos folyó hó 6-án, életének 78-ik évében, Balassagyarmaton elhunyt. A boldogultban Tokay Lajos balassagyarmati volt lapszerkesztő az édesatyját gyászolja.

— **Tanítói közgyűlés.** A selmebánya-vidéki általános tanítóegyesület folyó hó 17-én, délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését BÉLABÁNYÁN. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitó. A múltévi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Pénztárosi jelentés. Pedagógiai értekezés. Előadja *Kubinyi József.* Gyakorlati tanítás. Tartja *Sztopovszky Gyula.* Végül: indítványok.

— **Az ellenőrzési szemle elmarad.** A m. kir. honvédelmi-miniszter, a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértve, elhatározta, hogy a közös hadsereg nem tényleges állományú legénységének, nemkülönben a m. kir. honvédség nem tényleges állományú legénységének ellenőrzési szemléi a tolyó évben elmaradnak. A tartalékos tisztek, tiszt-tisztviselők, hadapródjelöltek és más, hasonló állásúak bemutatkozása, az eddigi módon, ebben az évben is megtörténik.

Lapkihordónk betegsége miatt jelen számot m. t. előfizetőinknek postán vagyunk bátrak kézbesíteni.

A kiadóhivatal.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háztiszta mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ős ételmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 K.
Vidéki gyógyszerárakban korjók Moll készítményeit

MOLL-FÉLE
SŐS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **Beadórzóles,**
elismert, régi jó hírnevű háztiszta szaggatás és hűtéstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2—
Kapható minden gyógyszer-árakban és drogeriákban.

Főszertküldési hely MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1912. évi augusztus haváról.

Születés.

Lakotta Mátvás, Simon Zsuzsanna,	leány, Selmebánya
Hatadám József, Petrus Mária,	»
Konopka György, Konopka Mária,	fiu, »
Székelly József, Zátloka Regina,	leány, »
Minka Mária,	fiu, »
Trencsánky Ferenc, Pátholner Emília,	leány, Selmeb.
Kovács János, Glezl Mária,	fiu, »
ifj. Hornyacsok István, Jánossy Margit,	»
Chapeau Lajos, Nittmann Mária,	leány, »
Siket Pál, Farbak Zsuzsanna,	fiu, »
Zagányi Géza, Kacalay Brigitta,	leány, »
Krátki Emília,	fiu, »
Schnóbel István, Szentinek Augusztá,	leány, »
Nemesok Károly, Buocsik Augusztá,	fiu, »
Koren József, Liétava Zsuzsanna,	leány, »
Blahut István, Teren Zsuzsanna,	»
Lietava András, Adamecz Mária,	»
Kruzsniák Tamás, Florek Katalin,	leány, BÉLABÁNYA
Blahut János, Ivanics Mária,	»
Kubinszky Mihály, Patu Erzsébet,	»
Schwarz Adolf, Ivanics Mária,	»
Zubek Péter, Vancso Antonia,	fiu, »
Dobák Pál, Antossik Mária,	leány, »
Schmidt András, Tilusz Anna,	»
Klein István, Sicsovszky Katalin,	fiu, Hodrusbánya
Debnár Mihály, Szpiska Zsuzsanna,	»
Debnár Mihály, Szpiska Zsuzsanna,	»
Dolinszky Béla, Csarada Erzsébet,	leány, »
Stoll János, Luider Anna,	fiu, »
Simon József, Perinka Anna,	fiu, Istvánháza
Szajvald Ferenc, Paulusz Ágnes,	»
Jodlonszky Károly, Tollinger Johanna,	» Felsőróna
Kovácsik János, Krieger Mária,	» Kísbánya
Czittán Samu, Strengner Anna, halva sz.,	»
Mojzsis András, Chrenovszky Mária,	leány, »

H á z a s s á g.

Vajda János, Ibraszky Paula,	Selmebánya
Biedl Ferenc, Hacher Anna,	»
Grábisz Samu, Weisz Krisztina,	»
Rudzan János, Rusznák Anna, Hodrusbánya	»
Buchta Ferenc, Figura Katalin, BÉLABÁNYA	»

Halálozás.

Steiner Cecilia, 22 éves, tüdőgümökör,	Selmebánya
Weisz Sándor, 5 hónapos, vele sz. gyeng.	»
Hornyák István, 56 éves, veselob,	»
Daubner Mária, 28 napos, vesesz. gyeng.	»
Tandler Gyula, 72 éves, aggkór,	»
Hencs Jozefin, 2 éves, veselob,	»
Pisczky Antalné, 48 éves, májrák,	»
özv. Hrneciár Józsefné, 59 éves, aggyutaütés,	»
Ponflly Ferenc, 61 éves, tüdőgümökör,	»
Skopecz Adolf, 27 éves tüdőgümökör,	»
Valentik Györgyné, 52 éves, rákosellajulás,	»
Venschl János, 34 éves, tüdőgümökör,	»
özv. Rajzigel Istvánné, 66 éves, veselob,	»
Buzik Mária, 5 hónapos, tüdőb.,	»
Stefánék Pál, 2 hónapos, vele sz. gyeng.	BÉLABÁNYA
Sturz Mihályné, 29 éves, vizebetegség,	»
Debnár István, 1 napos, vele sz. gyeng.	Hodrusbánya
Debnár Béla, 7 napos, »	»
Nyitrai Pál, 29 éves, veselob,	»
König Ágoston, 43 éves, vizekór,	»
Sipka János, 73 éves, aggkór,	Istvánháza
Krajcsovic Ignác, 66 éves, tüdőgümökör,	»
Stefanszky Károlyné, 31 éves, tüdőgümökör,	Felsőróna
Daubner Ferenc, 51 éves,	»
özv. Gálusz Lajosné, 66 éves,	»

HIRDETÉSEK.

1664/1912. tkjv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmebányai kir. jír. bíróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a selmei takarékpénztár részvénytársaság végrehajtnak Zsuffa Károlyné szül. Adamszky Mária végrehajtnak szünetelt elleni 2000 kor. és jár. iránti végrehajt, ügyében a végrehajtnak árverést 2000 kor. tőke, ennek 1909. október 4-től járó 7 % kamatai, 106 kor. 40 fil. már megállapított eddigi és a jelenlegi 27 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségeknak kielégítése végett az 1881. LX. 144. §-a alapján és a 146. § értelmében a selmebányai kir. járásbíróság területén Selmebánya városban fekvő a selmebányai 369. sz. tkjvben a. + alatt felvett és Zsuffa Károlyné sz. Adamszky Mária selmeb. lakos nevére írt 545 hrzi és 183 fil. összeírás sz házból és kertből álló ingatlanra 2140 kor kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi november hó 25-én délelőtt 9 órakor a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál l. e. l. ajtó megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni, mégis azonban az 1881. LX. 144. §-a 21 §-a értelmében a kikiáltási árnak a 26. §-ban meghatározott hányadán alul el nem fog adatni és hogy a vevő a bantapénzt a 26. § értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és a vonatkozó m. kir. igazságügy. min. rendeletben kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bantapénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbság mint tkvi hatóság

Selmebányán, 1912. évi szept. hó 4-én.

Sztrehárszky s. k.
kir. albró.

RED STAR LINE
Vörös csillag vonal
Antwerpen—Amerika

Rendes és közvetlen hajójáratok

Antwerpen—New-York és Antwerpen—Boston
között

A társaság hajóiraja

Samland	Finland	Vaderland
Gothland	Kroonland	Marguette
Mesaba	Zealand	Menominee
Lapland		Manilon

A hajók New-York felé minden szombat és Bostonba minden második esütörtönön indulnak. — Bovebb felvilágosítást nyújt:

RED STAR LINE
Magyarországi helyettese
Budapest, VIII., Köztemető-út 12. a.

A mesterdálnok . . .

*Cipóm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert, ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt van*

HALLÓ!

Megérkezett az első budapesti női- és leányfelöltő árúház, mely az országos vásár alkalmával, azaz 18-án és 19-én a Sembery-teremben a legújabb divat szerint készült **női felöltőket, leányka-köpönyegeket, szörme-, valamint plüs-árúkat a legjutányosabb árban árúsít el** a nagyérdemű közönségnek.

Első budapesti női- és leányfelöltő-árúház.

ÓRIÁSI VÁLASZTÉK
ASZTALOS-, KÁRPITOS-,
VAS- ÉS RÉZBUTOROK-
BAN MINDEN TÁRSÁ-
DALNI ÖSÉTÁLY RÉSZÉ-
RE. SZŐNYEGRAKTÁR.

HIMLER-ÉS-BRAUN
BUTORTERMEI, ASZTALOS
ÉS KÁRPITOS MŰHELYEK
:: LOSONC ::
: RÁKÓCZI-UTCA. :

ELVÁLLAL TELJES
LAKBERENDEZÉSEKET,
SZÁLLODÁK, KÁVÉHÁ-
ZAK ÉS FÜRDŐHELYEK
TELJES FELSZERELÉ-
SÉT. SZŐNYEGRAKTÁR.

„Varázsfuvola.”
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kelemes, 20 acél trombita-hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal együtt

—csak 4 korona.—
Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható. Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Avillatelep 233.
sz. alatt több
butorozott szoba ki-
adó. Értekezhetni abi-
rósági végrehajtónál.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénos hévívíz gyógyfürdő: modern berendezési gozfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég és szén-savas- és villamos-vizfürdő. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg eszűs bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos esetei ben s allesti pangásoknál, 20) kényelmes lakoszoba. Szoldi kezelés, jutányos árak Gyógy- és zenédj nines.
Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság.

Őszi divatjelentés.

Tisztelettel értesítem a vevőközönséget, hogy budapesti és bécsi bevásárlási utamból visszaérkeztem s a legújabb párisi modelkalapokat dús választékban hoztam magammal. Nagy raktár a legújabb női- és gyermeksapkákban, gyermekruhákban, felöltőkben, boákban, karmantyúkban, télikendőkben, cipőkben, sárcipőkben, a legújabb férfi

nemez- és
esperantó-kalapokban.

Nyakkendők és fehérneműek dús választékban, a legolcsóbb áron. Utazókosarak dús választékban. Nagy raktár gyermekjátékokban. Kérem a közönség szives látogatását. Tisztelettel

Herczog M.

Eladó ház. IV. ker. Deák Ferenc-utca 72. számú ház **szabadkézből eladó.** Bővebbet az Irmiler-féle vendéglőben. Erzsébet-utca.

Remekszabású öltönyöket, felöltőket, télikabátokat stb.

készíték valódi angol, továbbá bel- és külföldi szövetekből, készpénzért és részletfizetésre. Szabászatom külföldi kitüntetésben részesült.

Tisztelettel

Vén Ferenc,

polgári-, egyenruha- és papi-szabó.
Alsó ró sa-utca 223. sz.

Nagymennyiségű nemes gyümölcs, úgymint alma, körte, szilva, nagyban és kicsinyben eladó. Ugyanott, elköltözés miatt, szobabútor, széna és sarjú is kapható **Schmidt Ferencnél.** Főiskola-utca 196 III.

Egy zenélő-automata,

mely egyszersmind kézzel játszható **zongora** is, továbbá ugyanott egy finom, kis **billiárd-asztal,** igen jutányos áron, azonnal eladó. Megtekinthetők a tulajdonosnál,
őzv. Áts Ferencnénel,
a Tulipán-vendéglőben.

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémtisztítószeré

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a meleg nyár után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

lysoform

szagtalan nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **80 fillérért** minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysiform-szappan

finom, gyenge pipere-szappan, 1% lysiformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépit, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kisértet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona.**

Fodormenta-lysoform

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbajt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegje 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysiform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „**Egészség és fertőtlenítés**” című érdekes könyvet.

Ahol Lysiform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk, **6 korona előzetes beküldése esetén**, 3 üveg Lysiformot, 2 db. szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Hirdetések felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Van szerencsém a n. é. vevőközönség szives figyelmét felhívni, hogy az

első budapesti női- és leányfelöltők árúháza,

mely az utolsó vásár alkalmával a tűzoltólaktanyával szemben állott, az e hó 18-án és 19-én tartandó országvásár alkalmával a Szentháromság-téren, Gál Miklós nagy éttermében lesz. **o** Nagy választék nőifelöltőkben, raglánokban, plüskabátokban, leány- és gyermekköpenyekben stb. **o** Eredeti model dolgok! **Jutányos árak!** **o** Kérem a n. é. közönség szives látogatását.

Tisztelettel

az Első Budapesti Női- és Leányfelöltők árúháza.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE!

Városunkban, a magasabb fokú női nevelőintézetek hiánya miatt, a szülők nem gondoskodhatnak leánygyermekük továbbképzéséről. Ezen a hiányon óhajtván segíteni, azok részére, akik tovább akarnak tanulni,

1912. szeptembertől kezdve előkészítő tanfolyamot

nyitok a következő iskolákra

óvónőképző,
tanítónőképző,
felsőbb leányiskola,
gimnázium.

A növendékek, mint magántanulók, az én vezetésem alatt, gimnáziumi tanárok közreműködésével, fognak előkészülni s a tetszés szerint választható nyilvános intézetben vizsgálatot tenni. **A tanulás 10 hónapig, szeptembertől júniusig fog tartani** s a tanulók saját lakásomon jelennek meg a megállapított időben.

A tanítás díja: **200 korona (havonként 20 korona).** **A később jelentkezők az egész díjat fizetik.**

Beiratás aug. 25-től kezdve, d. e. 10—12 és d. u. 2—5-ig.
(Ezideig már 4-en szereztek oklevelet).

Bencsik Gergelyné
okleveles tanárnő.

Lakás: Alsó-rózsa utca 71. sz. (Lugosi-ház)